

Το Σανατόριο γκρεμίζεται

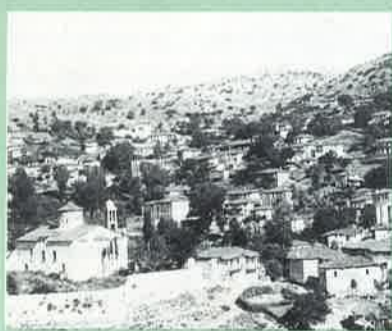
ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ ΣΕΛ. 2

Το περιοδικό που κρατάς στα χέρια σου είναι προϊόν μόχθου μιας ομάδας Μαγουλιανιτών. Για την ευόδωση των προσπαθειών απαιτείται η συνδρομή και ενεργοποίηση κάθε πατριώτη. Επιθυμία μας είναι να ξαναθυμηθούμε τα παλιά και να σταθούμε με μάτι κριτικό στο σήμερα. Στόχος είναι η αντιμετώπιση της πραγματικότητας χωρίς αποκλεισμούς, ρεμβασμούς και δεσμεύσεις.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΣΕΛ. 8

Μία αναμνηστική σχολική φωτογραφία ντοκουμέντο τραβήχτηκε στις 4 Ιουνίου 1952 στο διθέσιο δημοτικό σχολείο Μαγουλιάνων. Η φωτογράφιση κόστισε ένα πεννταράκι και μας αποκαλύπτει 68 μαθητές και μαθήτριες, το δάσκαλο και τη δασκάλα τους. Μέσα στα μπασούλα της γιαγιάς βρήκαμε κρυμμένες άλλες δύο παλιές φωτογραφίες. Η πρώτη μας μεταφέρει στα πέτρινα αλώνια και θυμίζει πώς κάποτε έβγαине το... ψωμάκι. Η άλλη είναι τραβηγμένη στον περήφανο πλάτανο.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΣΕΛ. 6

Ενδιαφέροντα στοιχεία για την ιστορία του χωριού μας.

ΤΟ 1997 ΜΠΟΥΣΟΥΛΑΕΙ ΣΕΛ. 5

Τι πιο όμορφο από ένα μωρό. Το νεογέννητο έτος 1997 ήδη μπουσουλάει. Εμείς θα σας πούμε ποιοι Μαγουλιανίτες έγιναν μαμμάδες και μπαμπάδες το 1996. Επίσης, ποιοι συγχωριανοί μας έφυγαν από τούτο τον κόσμο τα δύο τελευταία χρόνια.

Ζητείται αρμόδια απάντηση για το Σανατόριο της «Μάννας»

ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΜΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΤΥΧΗ και τη σιωπή -από τους «αρμοδίους»- το Σανατόριο της Μάννας, στην Κορφοξυλιά Μαγουλιάνων γκρεμίζεται, ενώ για να χτιστεί χρειάστηκαν πολλές θυσίες σε χρόνια δύσκολα, καθώς και το προσωπικό ενδιαφέρον της αδερφής του Παύλου Μελά.

Το 1957 η κινητή και ακίνητη περιουσία του «Σανατορίου Φυματιόντων Στρατιωτικών της Μάννας» μεταβιβάζεται στο Σανατόριο Τριπόλεως.

Το κτίριο, σύμφωνα με έκθεση που συντάχθηκε πριν από 30 χρόνια, «ελεπλάτηθη κατά την κατοχήν και εν συνεχεία και δεν απομένουν

εξ αυτού παρά μόνο οι εξωτερικοί τοίχοι...».

Προτάσεις αξιοποίησης έγιναν, αλλά όλες έμειναν στα χαρτιά.

Πριν από 40 χρόνια ζητήθηκε η παραχώρηση του ακινήτου «προς ίδρυση υφαντουργείου», ενώ πριν από 30 χρόνια έγινε πρόταση για τη λειτουργία παιδικών εξοχών. Το 1984 το «Θεραπευτήριο Τρίπολης» ζήτησε να ανταλλάξει το Σανατόριο «Η Μάννα» με «ανάλογο κτίριο στην Τρίπολη για την ανάπτυξη των εξωτερικών ιατρείων του Ιδρύματος, ενώ το 1986 έγινε μελέτη να μετατραπεί σε αθλητικό κέντρο. Όλες οι προτάσεις μπήκαν στο... ράφι της αδιαφορίας. ΣΕΛ. 3

«Αξιόλογο το τέμπλο της Παναγίας»

ΟΝαός της Κοιμήσεως διακρίνεται για το αξιόλογο - από καρυδιά- ξυλόγλυπτο τέμπλο του. Η ιστορική εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου έχει κρηχθεί διατηρητέο μνημείο. ΣΕΛ. 7

Κ Ω Σ Τ Α Σ Γ Ι Α Β Η Σ «1997 ευχές, 1997 καλοί οιωνοί»

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ προϋπαντά το νέο χρόνο γιορτάζοντας φέτος τα 100ά γενέθλιά του. Εφτασε αισίως το μαγικό τριψήφιο

νούμερο και, όπως πάει, είναι σχεδόν σίγουρο ότι θα τα χιλιάσει. ΣΕΛ. 4

Νέα έκδοση νέες ιδέες νέα χρονιά

Η πρωτοβουλία για την έκδοση του περιοδικού «Τα Μαγούλιανα» ανήκει στον Πανελλήνιο Σύλλογο Μαγουλιαντών. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ξεφυλλίζοντας τα δύο τεύχη του περιοδικού: «Τα Μαγούλιανα» (1979- 80) -πρωτοποριακά για την εποχή τους- θέλησαν να δώσουν συνέχεια με μια νέα εκδοτική προσπάθεια. Ετσι γεννήθηκε το έντυπο που κρατάς στα χέρια σου.

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ είναι προϊόν μόχθου μιας ομάδας Μαγουλιαντών που δούλεψε σκληρά βάζοντας στο περιθώριο τα όποια μεγαλεπήβολα σχέδια και τις προσωπικές ονειροπολήσεις. Η εφημερίδα «Τα Μαγούλιανα» απευθύνεται, ανήκει και αφορά κάθε Μαγουλιαντή, όπου κι αν βρίσκεται.

Για την ευόδωση των προσπαθειών απαιτείται η συνδρομή και ενεργοποίηση όλων. Για να έχει διάρκεια η προσπάθεια χρειάζεται η αρωγή κάθε πατριώτη. Ο προβληματισμός, οι σκέψεις και οι παρατηρήσεις είναι απαραίτητες για να γεμίσουν οι λευκές σελίδες.

ΕΠΙΘΥΜΙΑ μας είναι να αποτυπώσουμε τις χαρές και τις λύπες, να ξαναθυμηθούμε τα παλι, να επαναφέρουμε στη μνήμη ιστορίες και γεγονότα που κινδυνεύουν με λησμονιά. Όλα αυτά πρέπει να τα καταγράφουμε και να τα μοιραστούμε με τους απογόνους. Ετσι τα εγγόνια, αλλά και εκείνοι που θα ακολουθήσουν, θα μάθουν από εμάς για εμάς.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ και χρέος του περιοδικού είναι επίσης να σταθούμε με μάτι κριτικό στο σήμερα, να ελέγχουμε τις αποφάσεις, τις πράξεις και τις παραλείψεις όσων αποφασίζουν για εμάς χωρίς εμάς. Στόχος είναι να επιτευχθεί η ανάπτυξη και να αρθεί το καθεστώς της εγκατάλειψης της περιφέρειας.

ΤΑ ΑΡΘΡΑ του προέδρου της Κοινότητας θα δημοσιεύονται όπως έχουν και -εφ' όσον το επιθυμεί- μπορεί να έχει δική του στήλη. Ο Σύλλογος Μαγουλιαντών και ο Σύλλογος των Νέων της κοινότητας μπορούν να αρθρογραφούν όποτε κρίνουν σκόπιμο. Τα κείμενα των υπολοίπων θα ελέγχονται και την ευθύνη για τις όποιες τροποποιήσεις θα φέρει η συντακτική ομάδα.

Η ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ του περ. «Τα Μαγούλιανα» σας διαβεβαιώνει ότι αποσκοπεί ν' αντιμετωπίσει την πραγματικότητα χωρίς αποκλεισμούς και ρεμβασμούς, δεσμεύσεις και εξαρτήσεις. Όλοι αγαπάμε τον τόπο μας, αλλά δεν φτάνει ο ισχυρισμός αυτός. Στοιχηματίζουμε στην ενεργοποίηση και στην ευαισθητοποίησή σας.

ΤΑ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΑ

**ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΩΝ**

ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 37, 104 32 ΑΘΗΝΑ
3ος ΟΡΟΦΟΣ- ΤΗΛ. 5230 669

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΡΙΤΣΑΣ

**ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ**
ΠΑΝΟΣ Ε. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΝΘΕΣΗ
ΝΙΚΟΣ Ε. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ-ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΓΡΑΜΜΑ ΤΗΛ.: 7640 123
ΒΛΑΧΕΡΝΩΝ 11 ΥΜΗΤΤΟΣ 172 37 ΑΘΗΝΑ

Ποιός είστε κύριε;

Το γενεαλογικό σας δέντρο φτιάξτε ακολουθώντας το πρότυπο της Βίβλου.

Ξεκινήστε σημειώνοντας τα ονόματα των αδελφών, των παιδιών, των εγγονών σας. Αν συναντήσετε εμπόδια καλέστε σε οικογενειακή αναφορά τους απανταχού συγγενείς σας. Κι αν κάποιο κλαράκι του δέντρου δεν ανταποκριθεί στο κάλεσμα μην τα βάζετε με τη τύχη. Εκ των προτέρων να γνωρίζεται ότι το σόι μεγάλωσε και σκόρπισε στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα.

Είναι βέβαιο ότι κάποιοι από τους απογόνους θα έχουν αναζητήσει τη τύχη τους σε άλλες ηπείρους, αρκετοί -πρωτοξάδελφοι- θα έχετε πολλά χρόνια να ειδοωθείτε, ενώ ορισμένοι -δευτεροξάδελφοι και τριτοξάδελφοι- δεν θα έχετε συναντηθεί ποτέ... Ας όψονται τα χωνευτήρια των Αθηνών και της έξω διασποράς.

Ομως, η συνεννόηση χρειάζεται να γίνει και για επιπλέον ένα λόγο: Για τη σύσφιξη των σχέσεων και για την ανανέωση της συγγένειας.

Με την αλληλογνωριμία και το «καλώς ανταμωθήκαμε» δροσιζονται οι ρίζες του γενεαλογικού σας δέντρου. Και, όταν φτάσει η ώρα να χωρίσετε δώστε την υπόσχεση να ξανασιμιέτε και τσουγκρίσετε ένα ποτήρι κόκκινο κρασί στην υγεία της οικογένειας.

Η ισχύς εν τη ενώσει

Το θέμα της συνένωσης των κοινοτήτων έχει

ΑΠΟΣΤΟΛΗ: «Γενεαλογικό δέντρο». Γίνετε ερευνητής

στούν ακόμη καλύτερα οι Μαγουλιανίτες μεταξύ τους, να επιτευχθούν οι στόχοι του Συλλόγου και να προβληθούν ειδικότερα οι προσπάθειες και οι επιτυχίες του κάθε Μαγουλιανίτη σε επαγγελματικό, προσωπικό, οικογενειακό, επιστημονικό.

Τέλος, να σημειώσουμε ότι δεν έχουμε στόχο να υποκαταστήσουμε τις προσπάθειες των τοπικών εφημερίδων οι οποίες έχουν τη δική τους ιστορία

και συμβάλουν στην προβολή της άγονης επαρχίας μας.

Πανελλήνιος Σύλλογος Μαγουλιαντών

Πρόσκληση

Την Κυριακή, 26 Ιανουαρίου 1997 και ώρα 10.00 π. μ. στο γραφείο του Πανελληνίου Συλλόγου Μαγουλιαντών στην οδό Χαλκοκονδύλη 37, ο Σύλλογος πραγματοποιεί Γενική Συνέλευση με θέματα τον απολογισμό του ΔΣ και αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου διοικητικού συμβουλίου. Στη συνέλευση κλήθηκαν να συμμετάσχουν τα μέλη του Συλλόγου.

Θέματα ημερήσιας διάταξης είναι:

* Ο απολογισμός του απερχόμενου ΔΣ,

* Ανάγνωση εκθέσεως Ελεγκτικής Επιτροπής

* Εκλογή 3μελούς Εφορευτικής Επιτροπής για την αυθημερόν διενέργεια αρχαιρεσιών, προς ανάδειξη: Νέου 7μελούς Διοικητικού Συμβουλίου και 3 αναπληρωματικών μελών και της νέας 3μελούς Ελεγκτικής Επιτροπής.

* Την ίδια ημέρα θα γίνει -για την αποφυγή ταλαιπωρίας- το κόψιμο της Πρωτοχρονιάτικης πίτας.

Ενίσχυσαν το Σύλλογο

Αφθονο χρήμα στο ταμείο του Πανελληνίου Συλλόγου Μαγουλιαντών δεν υπάρχει. Ο Σύλλογος με δυσκολία αποταμιεύει και ενισχύει προσπάθειες που γίνονται. Για να καλυφθεί το κόστος της έκδοσης της εφημερίδας χρειάζεται ο οβολός σας με τη μορφή χορηγίας.

Το Σύλλογο απλόχερα ενίσχυσαν οι:

Δημήτρης Κουμπούρης
Βαγγέλης Ι. Δουλουγέρης
Γιώργος Χαρ. Ζούβελος
Γιάννης Καλομοίρης
Ηλίας Βάρφης
Κώστας Αντ. Ζούβελος
Νίκος Τζαβάρας
Δημήτρης Μιχ. Πολιτόπουλος (από Πύργο)
Ανδρέας Κοσιάβελος
Γιάννης Πολίτης
Σταμάτα Αναργύρου
Ανδρέας Παπαγιαννακόπουλος
Μιχάλης Δημ. Πολιτόπουλος
Θεόδωρος Δημ. Πολιτόπουλος
Μαρίνης Θ. Μπουρνάς
Φώτης Καρυώρης

Ημερολόγιο 1997

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Μαγουλιαντών κυκλοφόρησε και φέτος ένα «Ημερολόγιο» τοίχου με «Φωτογραφικές Πινελιές της Φύσης του Χωριού μας». Ανά σελίδα του νεογέννητου ημερολογίου αναλογεί και μια φωτογραφία - διαμάντι για να μας ταξιδέψει στην άγνωστη, στους πολούς, φύση των Μαγουλιαντών. Την επιμέλεια των κειμένων και λεζαντών έκανε η Βίκυ Αθ. Γιαβή, ενώ την εικονογράφηση φρόντισε η Θηρεσία Κοντογιάννη. Μην το χάσετε. Πληροφορίες στα γραφεία του Συλλόγου.

Γορτυνιακός Τύπος

Με την έκδοση αυτή φιλοδοξούμε να γνωρι-

αναδείξει σε κυρίαρχο θέμα της πολιτικής του υπουργείου του ο υπουργός Εσωτερικών **Αλέκος Παπαδόπουλος**. Το θέμα αυτό, και οι σχετικές συζητήσεις, δεν είναι τελειώς καινούριες. Το 1984 το υπουργείο Εσωτερικών έκανε λόγο για προαιρετικές συνενώσεις κοινοτήτων, αλλά 12 χρόνια πέρασαν και τίποτε δεν έγινε.

Τώρα, ο υπουργός βλέποντας ότι πλέον το «παιγνίδι» της τοπικής ανάπτυξης παίζεται σε μεγάλες πληθυσμιακές ενότητες, αλλά και την αποτυχία των προαιρετικών συνενώσεων, αποφάσισε εντός του 1997 ναβάλει σε εφαρμογή το μέτρο των αναγκαστικών συνενώσεων. Στόχος του κ. Παπαδόπουλου είναι στις δημοτικές εκλογές του 1998 από τις 5.560 κοινότητες που υπάρχουν σήμερα στη χώρα να μείνουν το πολύ 3.000. Με τις αναγκαστικές συνενώσεις συμφωνεί και η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος, η οποία επιθυμεί να έχει λόγο όταν γίνουν.

Ο ΑΔΗΦΑΓΟΣ ΧΡΟΝΟΣ παρόν και η ατμόσφαιρα, στο εδώ και δεκαετίες εγκατελειμμένο κτίριο του «Σανατορίου της Μάννας», σε πνίγει. Παντού γκρεμισμένοι σουβάδες, η κοπριά των αμνοεμφίων στο υπόγειο έχει γίνει χώμα και τα μελίσια σε εμποδίζουν να πλησιάσεις. Μόνο τα πέτρινα ντουβάρια «κρατούν» ακόμη.

Ένα μέρος της ιστορίας του Σανατορίου χάθηκε όταν κατά τη διάρκεια της ξενικής κατοχής καταστράφηκε το αρχείο της Νομαρχίας Αρκαδίας. Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία θυμούνται ότι για να χτιστεί χρειάστηκαν πολλές θυσίες και έρανοι, καθώς και το προσωπικό ενδιαφέρον της αδελφής του **Παύλου Μελά**. Λέγεται ότι είχε ταξιδέψει στην Αμερική για να συγκεντρώσει χρήματα και οι ομογενείς συνεισέφεραν αγόγυστα τον οβολό τους.

Με **Διάταγμα της 14ης Ιουλίου 1925** (ΦΕΚ τ.Α', αρ. 175) παραχωρήθηκαν και απαλλοτριώθηκαν δασικές και μη εκτάσεις στην Κορφοξυλιά Μαγουλιάνων για να ιδρυθεί «Νοσοκομείο Φυματιώντων» από τον Σύνδεσμο Ιδρύσεων Λαϊκών Αεροθεραπευτηρίων.

Σύμφωνα με το παραπάνω Διάταγμα για την ανέγερση του νοσοκομείου «παραχωρούνται 450 στρέμματα Βασιλικά, κειμένας εν τη περιοχή Μαγουλιάνων και τοποθεσία Κορφοξυλιά της επαρχίας Γορτυνίας περιλαμβανούσας τας πηγάς Βρύση της Κορφοξυλιάς και Αλογοβρύση, οριοθετημένας δε προς ανατολάς με μιονική οδόν Μαγουλιάνων Βαλτεσινίκου και ιδιοκτησίας Κ. Μπουρνιά και Μαρίας Μπουρνιάς και περιλαμβάνει εντός, προς μεσημβρίαν με ιδιοκτησίαν Μαρίας Μπουρνιάς και περιλαμβάνει εντός και με ρεύμα, προς δυσμάς με ρεύμα και ιδιοκτησίαν Γ. Τζούβελου, εν περιλαμβάνει εντός και εΐτα ακολουθεί βορειδυτικώς ευθείαν γραμμήν μέχρι Κοκκίνου Βράχου...». Το σχετικό Διάταγμα υπογράφηκε στις 24 Ιουνίου 1925.

Με **Νομοθετικό Διάταγμα της 6ης Νοεμβρίου 1926**, (ΦΕΚ, τ.Α', αρ. 391), το Υπουργικό Συμβούλιο απαλλάσσει από το τέλος οικοδομικών υλικών το «προς ανέγερση του εν Κορφοξυλιά Αρκαδίας Σανατορίου της Μάννας». Σε άρθρο του Ν. Διατάγματος το Σανατόριο αποκαλείται: «Σανατόριο Φυματιώντων στρατιωτικών της Μάννας».

Με **Νόμο του 1957** (ΦΕΚ 12 Δεκεμβρίου τ. Α', αρ. 251), η κινητή και ακίνητη περιουσία του Σανατορίου «Η ΜΑΝΝΑ» μεταβιβάζονται στο Νοσοκομείο - Σανατόριο Τρίπολεως, «Ψυχιατρικό Νοσοκομείο» από το 1987.

Προτάσεις αξιοποίησης

Στο παρελθόν έγιναν αρκετές προτάσεις αξιοποίησης του Σανατορίου της... αδιαφορίας. Όλες όμως έμειναν στα χαρτιά.

Πριν από 40 χρόνια, στις **30 Ιουλίου 1958**, το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος συζήτησε την αίτηση της Ντίνας Καλομοίρη παραχώρησης του ακινήτου προς ίδρυση υφαντουργείου για την εξυπηρέτηση της τοπικής βιοτεχνίας.

Στις **28 Αυγούστου 1967** -χρονιά μετονομασίας του Σανατορίου της Τρίπολης σε «Θεραπευτήριο Ψυχικών Παθήσεων»- το Γραφείο Παιδικών Εξοχών του υπουργείου Κοινωνικών Υπη-

ρεσιών ζητάει να παραχωρηθεί το Σανατόριο της «ΜΑΝΝΑΣ» για λειτουργία παιδικών εξοχών. Στις 14 Σεπτεμβρίου του ίδιου χρόνου συνεδριάζει το Διοικητικό Συμβούλιο του «Θεραπευτηρίου Ψυχικών Παθήσεων Τρίπολεως» με θέμα την χρησιμοποίησης του Σανατορίου για λειτουργία παιδικών εξοχών.

Δύο χρόνια αργότερα, στις **6 Ιουλίου 1969** ο τότε Νομάρχης Αρκαδίας Αρ. Αργυριάδης απαντά σε δημοσίευμα τοπικής εφημερίδας για την κακή κατάσταση του κτιρίου: «Η Νομαρχία παρακολουθεί το θέμα...».

Στις **26 Απριλίου 1984** έγινε πρόταση από το Δ.Σ. του «Θεραπευτηρίου Τρίπολης» για αξιοποίηση του κτιρίου με ανταλλαγή «ανάλογου κτιρίου για την ανάπτυξη των εξωτερικών ιατρείων του Ιδρύματος στη Τρίπολη...».

Το **1986** πραγματοποιείται μελέτη να γίνει αθλητικό κέντρο και να διαμορφωθεί ο περιβάλλοντας χώρος. Και αυτή η προσπάθεια αξιοποίησης μπήκε στα συρτάρια της αδιαφορίας.

* Για την αξιοποίηση του κτιρίου -σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση Ζ1α/23/79 (ΦΕΚ 653 τ.Β' 8/6/79)- χρειάζεται η έγκριση του υπουργείου Οικονομικών.

Εκθεση: «ελεπλητήθη»

Το Σανατόριο της Μάννας, σύμφωνα με Εκθεση της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του υπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας στις **10 Οκτωβρίου 1967**, «ελεπλητήθη κατά την κατοχήν και εν συνεχεία και δεν απομένουν εξ αυτού παρά μόνο οι εξωτερικοί τοίχοι -κατασκευασμένοι εκ λιθοδομής- και οι εσωτερικοί διαχωριστικοί τοίχοι».

Το κτίριο, σημειώνει η παραπάνω Εκθεση, δεν διαθέτει στέγη ούτε άλλου είδους επικάλυψη, δεν υπάρχουν εξωτερικά και εσωτερικά κουφώματα στις πόρτες και τα παράθυρα, ενώ σε δύο σημεία το δάπεδο του δευτέρου ορόφου έχει διαρραγεί, λόγω του φορτίου της καπνο-

δόχου που έπεσε και τμήματος του αετώματος.

Αναφέρει ακόμη ότι: «Ουδέν διαθέτει από πλευράς εγκαταστάσεων, διαθέτει όμως χώρους διαλεπτοστάσιο, μαγειρείο και πλυντήριο. Οι εξωτερικοί και εσωτερικοί τοίχοι δεν παρουσιάζουν εμφανή ρήγματα ή άλλου είδους φθορές, πλην ενός τμήματος του σπηθαιού παρά την ανατολική πλευράς. Το κτίριο -κατά τη γνώμη μας- δεν δύναται να ανταποκριθεί λειτουργικώς για κτίριο παιδικών εγκαταστάσεων (βλ. προτάσεις αξιοποίησης) «προς ή διαμορφωθεί καταλλήλως».

Όσο αφορά τις παροχές, ο μηχανικός που συνέταξε την παραπάνω Εκθεση, παρατηρεί:

- Η ύδρευση του κτιρίου μπορεί να γίνει είτε από πηγή που βρίσκεται σε απόσταση περίπου 1.000 μ. με φυσική ροή και αποθήκευση σε δεξαμενή νερού που υπάρχει, είτε από πηγή που βρίσκεται σε απόσταση 200 μ. από το κτίριο με άντληση και εναποθήκευση στην παραπάνω δεξαμενή.
- Η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος μπορεί να γίνει από το δίκτυο της ΔΕΗ. Για τη διάθεση των λυμάτων γίνεται λόγω για στεγανούς και απορροφητικούς βόθρους.

Οι ομογενείς

Φέτος το καλοκαίρι στην Τρίπολη, στο πλαίσιο των εργασιών του Γ' Παγκοσμίου Συνεδρίου Αποδήμων Αρκαδών ο **Φώτης Κοκοσούλης**, πρόεδρος της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Αμερικής, αναρωτήθηκε για τη σημερινή κατάσταση του κτιρίου. «Το σημείο που είναι χτισμένο», έλεγε, «είναι καταπληκτικό. Μέσα στα έλατα, σκέτη Ελβετία... και προσφέρεται για τουριστική ανάπτυξη».

Βέβαια, δεν έμαθε είναι τελείως εγκατελειμμένο, ενώ στο ισόγειο φιλοξενούνται τον χειμώνα αμνοερίφια.

Το θέμα του περσινού Συνεδρίου Αποδήμων Αρκαδών ήταν: «**Η Αρκαδία στο δρόμο της Ανάπτυξης**» και η χάραξη ενιαίας στρατηγικής για το μέλλον του νομού. Οι συνέδροι απασχολήθηκαν και με την τουριστική αξιοποίηση της περιοχής.

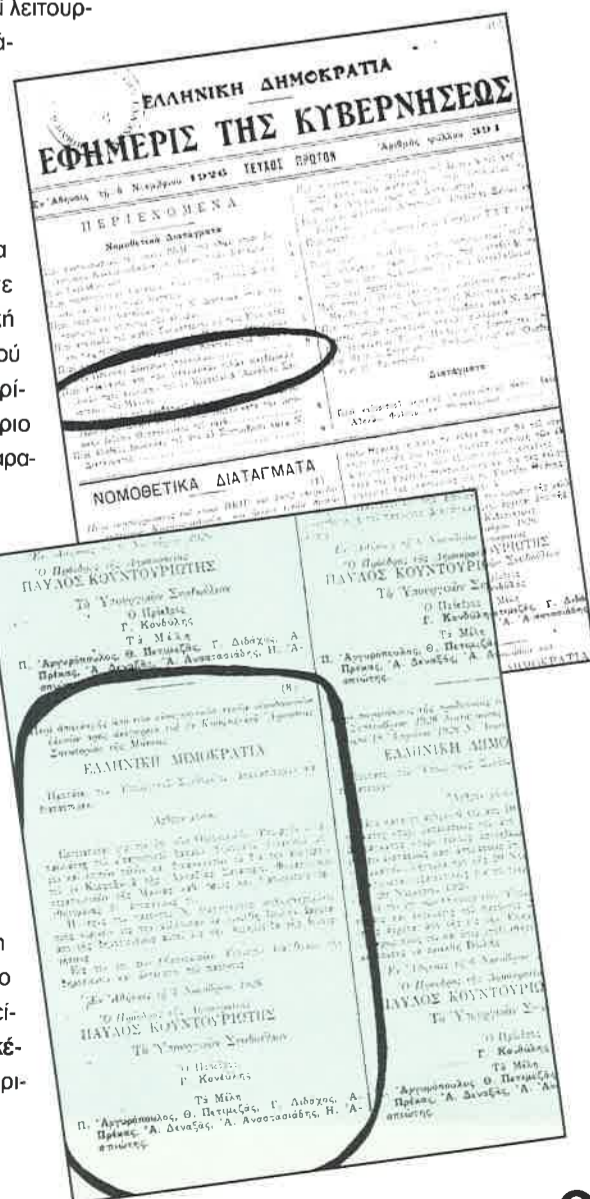
Τέλος, να αναφέρουμε ότι Αρκάς Βουλευτής, στο πλαίσιο των εργασιών το Συνεδρίου, μας πληροφορούσε ότι προχωρούν τα έργα... επισκευής του Σανατορίου και πως η εξέλιξη των εργασιών θα επιταχύνονταν αν η χώρα μας έπαιρνε την «Χρυσή Ολυμπιάδα». Στην αρχή πιστέψαμε ότι μιλούσε για άλλο κτίριο και όχι για το εγκατελειμμένο στη τύχη και τη σιωπή από τους «αρμοδίους» Σανατόριο. Δυστυχώς, διαψευστήκαμε.

Κυρίως κτίριο

Από τρεις ορόφους αποτελείται το κτίριο:

- Ο τρίτος όροφος διαθέτει 15 κυρίως δωμάτια με βοηθητικούς χώρους, δηλαδή λουτρό και αφοδευτήριο.
- Ο δεύτερος όροφος έχει την ίδια διαρρύθμιση με τον τρίτο.
- Ο πρώτος όροφος αποτελείται από 10 δωμάτια, μια μεγάλη αίθουσα και βοηθητικούς χώρους.
- Στο ισόγειο βρίσκονται τα μαγειρεία, τα γραφεία διοικήσεως. Υπάρχουν επίσης εγκαταστάσεις λεβητοστασίου, μηχανοστασίου, πλυντήρια και εκκλησία.

Το κτίριο καταλαμβάνει επιφάνεια περίπου 900 τ.μ. και ολικό όγκο περίπου 10.300 κ.μ.

«Γεννήθηκα το 1897»

Η ζωντανή ιστορία του αιώνα μας και των Μαγουλιάνων

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΓΙΑΒΗ πορεύτηκε μαζί με τα μεγαλύτερα γεγονότα του 20ού αιώνα. Εξπνε δύο παγκόσμιους πολέμους, πολέμους τους Βούλγανους στη Θράκη και τους Τούρκους στη Μικρά Ασία, θυμάται τη Μικρασιατική Καταστροφή, την Κατοχή, τον Εμφύλιο...

Το φινάλε ενός σημαδιακού αιώνα τον βρίσκει λιγάκι «ζαλισμένο» από τον ξέφρενο ρυθμό των ανθρώπων της πρωτεύουσας. Σ' ένα διάλειμμα του γεμάτου 24ώρου αναπολεί τις

βαρέλες που έφτιαχνε με μεράκι, τα κορίτσια που πήγαιναν χωριστά από τα αγόρια στο σχολείο και δείχνει τα «επιλεγμένα» -όπως χαρακτηριστικά λέει- εκκλησιαστικά κείμενα που τα τελευταία χρόνια έχει μεταφέρει σε ημερολόγιο. Η ανάγνωση τους είναι μια καθημερινή του δραστηριότητα.

Σήμερα, στα 100 του χρόνια και με ακμαίο το πθικό στενίτζει το αύριο και θυμάται: «Γεννήθηκα το '97, το 1897. Επήγα και στη Μικρά Ασία, έχυσα και εκεί το αίμα μου. Λαβώθηκα στο Τομπρούρ Ογλού. Από εκεί φύγαμε όλοι το '22... Οι Τούρκοι δεν άφησαν κανέναν πίσω, τους σκοτώσανε όλους, τα χωριά τα κάψανε, τα παιδιά τα σκοτώσανε, τους δεσποτάδες και τους παπάδες τους χώσανε ζωντανούς. Τι τους εφταίξανε;»

«ΤΟ ΤΕΜΠΛΟ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ το 'φτιαξε το χωριό. Κάθε μέρα μια οικογένεια αναλάμβανε να ταΐζει τον μάστορα.

Ο μάστορας δεν ήταν ντόπιος. Εχω ακούσει ότι είχε εργάτες και το δουλεύανε. Εδούλευε 7 χρόνια και με χρέος βγήκε. Όταν τελείωσε βγάλανε δίσκο στην εκκλησία, κάτι του μαζέψανε ακόμα, αλλά δεν ικανοποιήθει».

- Ήταν καλόγερος;

«Δεν έχω ακούσει κάτι τέτοιο. Άλλο ένα λέει έχει φτιαγμένο κάπου αλλού, δεν ξέρω που. Φέρανε και έναν Βαλτεσινιώτη να το φτιάξει, το είχε φθηνότερο, αλλά το έκανε με κόλλησπ. Εκείνος που το έφτιαξε τους είπε: «Για πέστε του να το βάλει μέσα στο νερό». Ο Βελτεσινιώτης δεν δέχθηκε γιατί θα ξεκόλαγε.

Το τέμπλο το έχει σκαλίζει μέσα, δεν είναι κολλητό. Είναι μονοκόμματο. Τα ξύλα-καριές-τα φέρνανε με τα ζα από τα Κρεστενά. Δεν είχανε τότε κάρα, ούτε-δρόμους. Ο Σπύρος ο Σππλέας, του γιατρού ο παπούλης, είχε ζα θεριά και λένε ότι εφόρτωσε ένα με το μεγαλύτερο βάρος. Είπανε ότι θα το σκοτώσει το ζω.

Εντούτοις το έφερε και μόλις το εφορτώσε, έπεσε κάτω, εκοιλήσθει... Οι καριές ήταν βαριές και χοντρές πολύ, οι κολόνες της εκκλησιάς είναι ολόκληρες ως πάνω».

«Ο ΑΓ.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ είναι πιο παλιά από την εκ-κλ-η-σία της Παναγίας. Γινόταν μια χρονιά με τον Αγ. Γιάννη, αλλά οι γείτονες του Αγίου Δημήτρη ήταν πιο γεροί, είχανε πιο πολλά λεφτά και τη φτιάξανε καλά, ενώ τον Αγιο Γιάννη... τους έλεγαν ταμπουράδες. «Οι ταμπουράδες θα φτιάξουνε εκκλησιά;», λέγανε».

- Πώς έφτιαξαν την εκκλησία του Αγίου Δημητρίου;

«Την είχανε ζωγραφίσει την εκκλησία και, όλα της. Ξοδέψανε πολλά λεφτά και τη φτιάξανε καλύτερα. Ήταν υλοτόμοι και βγάζανε λεφτά. Στη κατοχή την χαλάσανε. Είχε υγρασία και τη βάψανε. Εκαναν μεγάλη ζημιά τότε».

- Το χωριό είχε και την εκκλησία του Αγίου Ανδρέα;

«Δεν τη θυμάμαι ως εκκλησία. Επεσε η σκεπή, την παρατήσανε, γκρεμίστηκε. Μετά την φτιάξανε σχολείο. Η εικόνα του Αγίου Ανδρέα βρίσκεται στον Αγιο Δημήτρη».

- Λειτουργήσε ως σχολείο ο... Άγιος Ανδρέας;

«Ναι, εκεί πήγα τα πρώτα χρόνια, όταν ήμουν μαθητής, μέχρι που έγινε το σχολείο».

- Ποιόν είχατε δάσκαλο;

«Ο δάσκαλος μου ήταν του Κολόσακα, που έχει το σπίτι δίπλα στον Μπράμη, στην αγορά. Εκείνο το σπίτι ήταν του Αντρέα του Κολόσακα και ο Γιάννης ο Κολόσακας, ο δάσκαλος, ήταν παιδί του».

- Άλλους δασκάλους θυμάσαι;

«Στερνά ήρθαν και ξένοι δάσκαλοι, που να τους θυμηθώ».

- Παλιότερους θυμάστε;

«Ήταν μια δασκάλα, δεν θυμάμαι το επίθετό της, έμενε εκεί ώσπου μετατέθηκε στα Τρόπαια. Παντρεύτηκε στο χωριό και έκανε και παιδιά...».

ΤΟ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟ δεν θυμάμαι τη χρονολογία έγινε, αλλά έκανε χρόνια να γίνει. Πήγαιναν άρρωστοι εκεί, το 'φτιάξαν για τους φυματικούς. Είχε γιατρούς...».

- Πότε καταστράφηκε;

«Αργότερα, στα χρόνια του πολέμου δεν άφησαν τίποτα μέσα. Μετά πέρασαν και οι αντάρτες. Είχε μέσα πολλά πράγματα. Και, ξέρεις πόσο στοίχισε; Πέντε εκατομμύρια, τότε. Πολλά λεφτά. Τα διέθεσε η Μάννα. Λέγαν ότι ήταν αδελφή του Παύλου του Μελά».

«Και αν δεν είχε γίνει ο πόλεμος θα έφτιαχνε και την άλλη πτέρυγα, άλλο τόσο παραπέρα. Πήρανε τότε χωράφια, του χρόνη και κάτι Μπουρνέικα. Είχαν φυτέψει εκεί βουσσινιές».

«ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ πέρασαν από το χωριό όταν έφευγαν. Ήταν του Αγίου Γεωργίου τότε και κατέβαιναν από τη Λάστα. Πέρασαν από το χωριό και φύγαμε προς τα κάτω. Περνώνας από τον Αγιο Γιώργη πέταξαν κάτω από το Βράχο την καμπίνα...

Κάψανε και το σπίτι του Νίκου του Ζούβελου, το είχανε τηλεγραφείο. Ήταν ο Ψιμάρης. Είχαν γραμμένα στους τοίχους... συνθήματα. Ειδάλλως, του Κονδύλι το φυλάξανε. Ανέβηκε κάποιος πάνω και βάλανε το ξύλα μέσα, έτσι κάπκε μόνο το σπίτι του Ζούβελου».

«ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ήρθε στο χωριό το 1914. Ένας από τη Βυτίνα, ένας από το Λαγκά-

δια, ένας από τη Δημητσάνα και ένας από την Τρίπολη, έβαλαν υπογραφές και έφεραν συγκοινωνία να δουλεύει τα χωριά εκείνα και να εξυπηρετείτε ο κόσμος. Μετά το συμμοροπολέμο ήρθε από την Αμερική και αγόρασε αυτοκίνητο ο Αλεξόπουλος, είχε δύο και τα έλεγαν «μπι μπι».

Ήταν αγρότης ο Αλεξόπουλος και παρεπιπτόντως έκανε τον ταξιτζή. Μια ημέρα όταν το αυτοκίνητο έφτασε στις Φτέρες πήρε το δρόμο που πήγαιναν τα ζώα. «Τι κάνεις εκεί» του είπαν οι επιβάτες. «Τα μπερδεψα. Νόμισα ότι πήγαινα με τα άλογα». Το έχω ακούσει να το λένε».

«ΔΗΜΑΡΧΟ έβγαζε το χωριό μέχρι το '12. Τότε ήταν ο Πετρίης ο Καρπακλής δήμαρχος. Πριν ήταν δήμαρχος ο Γεραγγελής ο Γόντικας. Το σπίτι του ήταν πάνω από τον Αγία Γιάννη, εκείνο που έχει σήμερα η εκκλησία. Εκείνος ήταν ο πρώτος δήμαρχος. Από το '12 και μετά εβγάζε πρόεδρο. Και πρώτος πρόεδρος ήταν ο γιατρός, ο Καρπακλής».

- Παλιά το χωριό λεγόταν Αργυρόκαστρο;

«Το χωριό πρώτα λεγόταν Αργυρόκαστρο. Δεν έγινε πολύ καιρό ετότε. Αλλάζανε τα χωριά ονόματα. Ηθέλανε να το αλλάξουνε. Δόθηκε διαταγή να γράψει το κάθε χωριό πέντε ονόματα και να τα στείλουνε εγγράφως. Ο Σύλλογος -ο Παΐσιος ήταν

τότε πρόεδρος και γραμματέας ο Τσιντάνος. Και οι πέντε έγγραψαν «Μαγουλιανα». Και έστειλαν ένα έγγραφο ότι θέλανε να το αλλάξουνε. Ήταν και ένα Αργυρόκαστρο στην Ηπειρο και πήγαιναν πολλά γράμματα εκεί».

«Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ήταν με τον βασιλιά. Τον καιρό που διώξαν τον βασιλιά εφύγαμε αυτοί από το στρατό και μένανε κρυμμένοι στο Μενίδι. Ήταν τρία αδέρφια. Ο Δημητρός, ο Βασίλης και ο Κοσμάς. Ο αδελφός του στρατηγού, ο Βασίλης, ήταν αξιωματικός. Ένας αδελφός του ήταν νευρικός και λέγεται ότι είχε κοπανήσει έναν στρατιώτη με ένα σανίδι. Ο Κοσμάς έπεσε με το αεροπλάνο στον Ταύγετο. Αυτός μετά έγινε πολίτης, έγινε δικηγόρος και παντρεύτηκε, ενώ οι άλλοι δεν παντρεύτηκαν».

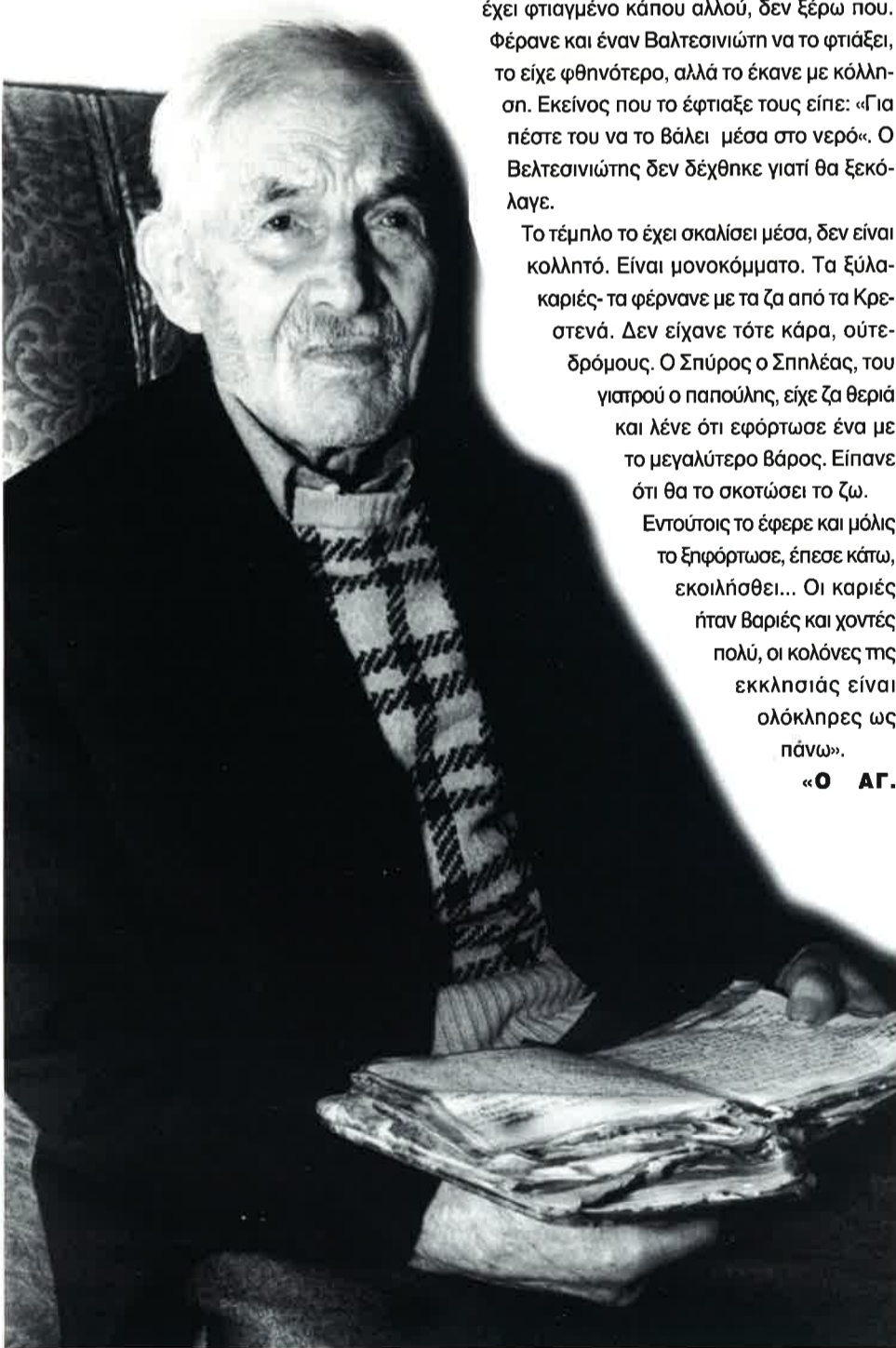
- Θυμάστε καμιά ιστορία;

«Στο ανάρτικο ο στρατηγός ειδοποίησε κάποιους κατοίκους του χωριού στο σπίτι του. Και, μαζέψανε πολλούς. Εκάλεσε και εμένα. Πήγαμε. Μαζευτήκαμε καμιά 15αριά. Μας είπε να φτιάξουμε -μια ομάδα- και να μην αφήνουμε τους αντάρτες να πέφτουνε μέσα στο χωριό. Να πάρουμε τα όπλα. Εκαναν το πρακτικό και ένας ένας το υπέγραφε. Όταν έφτασε η σειρά μου του είπα: Εγώ δεν θα υπογράψω στρατηγέ μου. «Γιατί;», με ρώτησε.

«Γιατί θέλω να το σκεφτώ πρώτα και στερνά να υπογράψω. Τι να κάνω εγώ και να πάρω όπλα και να πάω στα παλιόλογκα», του λέω. «Έχω φαμελιά. Δεν μπορώ να πάρω όπλα». Δεν έπρεπε να ρθεις», μου είπε. «Δεν ήξερα γιατί με καλήγατε», του λέω, και έφυγαν όλοι».

- Τελικά δεν πήρε κανένας όπλο;

«Μπορείς να έχεις ντουφέκι και να βγεις στα χωράφια, ποιος θα θερίσει; Τότε αν παίρνανε όπλα στο χωριό, την άλλη μέρα θα το καίγανε οι αντάρτες, όπως κάψανε τα...».

Τι πιο όμορφο από ένα μωρό!

Ας αφήσουμε τα ρεπορτάζ για άλλες σελίδες και ας ξεκινήσει η ανάγνωση αυτής της σελίδας με χαρούμενες ειδήσεις: Με ευχάριστα γεννητούρια ζωής.

«Επάγγελμα: μαμά» το 1996 δήλωσαν -μέχρι στιγμής στο Σύλλογο- οι παρακάτω συμπατριώτες:

* Ο Αποστόλης Καρυώρης και η Γρηγορία Κανελλοπούλου έγιναν γονείς στις 23 Ιανουαρίου. Απέκτησαν ένα αγοράκι, το πρώτο τους παιδί.

* Ο Στάθης Δουλουγέρης και η Γιωργία Δούμα στις 3 Απριλίου απέκτησαν το πρώτο τους παιδί, μια κορούλα.

* Η Γιωργία Μαρίνου και ο Βρανάς Στέφας -γιος του Μιχάλη και της Βασιλικής Στέφα Παπαδημητροπούλου- απέκτησε τη 1 Μαΐου μια χαριτωμένη κόρη, την Ειρήνη. Είναι το πρώτο τους παιδί.

* Η Γεωργία Παρασκευοπούλου και ο Ανδρέ-

ας Μπουρνάς -του Γιάννη και της Σταθούλας Μπουρνά- στις 15 Μαΐου απέκτησαν έναν ιππότη γιο.

* Ο Γιώργος Καρτελιάς και η Ελένη Καρτελιά Καραμάνη -του Βασίλη και της της Αναστασίας

Καραμάνη- στις 17 Ιουνίου απέκτησαν το πρώτο τους παιδί, κόρη.

* Ο Κώστας Βούλγαρης και η Κανέλα Βούλγαρη-Λαμπούση του Παναγιώτη και της

Δήμητρας Λαμπούση στις 18 Ιουνίου απέκτησαν τρίδυμα, δύο αγόρια και ένα κορίτσι.

* Ο Ευθύνης Πατεράκης και η Βασιλική Πατε-

ράκη - Κονδύλη του Θεοδωρή και της Μαρίας Κονδύλη στις 14 Ιουλίου απέκτησαν το δεύτερο παιδί τους, αγόρι αυτή τη φορά. Η κορούλα του ζευγαριού είναι 2 χρόνων και υπόσχεται να βοηθήσει τη μαμά της .

* Η Νικολέττα Καραμολέγκου και ο Θεοδωρής

Μαρίτσας -του Γιάννη και της Σταυρούλας Μαρίτσα- στις 30 Ιουλίου απέκτησαν στον κόσμο ένα γλυκό στρουμπουλό κορίτσαρο.

* Ο Γιώργος Αλεξανδρής και η Μαρία Αλεξανδρή Γόνγκα του Κώστα και της Κανέλας Γόνγκα, στις 26 Αυγού-

στου, απέκτησαν το τρίτο τους παιδί, κόρη.

* Ο Παναγιώτης Γασπαράτος και η Ιωάννα Παπαδημητροπούλου Γασπαράτου του Σαράντου και της Ευαγγελίας Παπαδημητροπούλου

στις 4 Νοεμβρίου απέκτησαν μια κορούλα.

* Ο Αναστάσιος Χατζηγεωργίου και η Ευσταθία Χατζηγεωργίου Μπιρπίλη -του Γιώργη και της Αντωνίας Μπιρπίλη- στις 22 Νοεμ-

βρίου απέκτησαν τη δεύτερη κόρη τους. Η μεγάλη της είναι ήδη 5 ετών. Του χρόνου θα πάει κανονικά στο σχολείο. Κανονική δεσποινίδα.

• Ποδαρικό τις πρώτες μέρες του νεογέννητου έτους μ' ένα κοριτσάκι που χάρισε στους ευτυχείς γονείς του τον «πρώτο λαχνό». Η γυναίκα του Αλέξη Αλεξόπουλο έφερε στο κόσμο πριν από λίγες ημέρες, στις 13 Ιανουαρίου, μια χαριτωμένη μικρούλα. Μαθαίνουμε ότι ο πατέρας της δεν προλαβαίνει ν' αλλάξει. . . φίλμ στη φωτογραφική μηχανή.

Το περιοδικό μας εύχεται στους γονείς των τυχερών μωρών να τους ζήσουν και να τα δουν όπως επιθυμούν για το καλό το δικό τους και όλων μας.

Συμπατριώτες μας που έφυγαν

Πολλά επίλεκτα μέλη-στυλοβάτες έχασε το 1996 το χωριό μας. Εφυγαν από κοντά μας 12 αγαπητοί συμπατριώτες μας. Τόσους καταφέραμε να μετρήσουμε.

Εφυγαν το 1996

Θανάσης Αλεξόπουλος (6/2)
Νίκος Αθ. Γόντικας (23/2)
Ελένη Κ. Γιαβή (16/3)
Τασούλα Τζαβάρια (17/5)
Νίκος Κολόσας (28/9)
Σπύρος Κοσιάβελος (29/9)
Νίκος Μαρίτσας (7/9)
Νώντας Κωνσταντόπουλος (9/10)
Κώστας Ζούβελος (10/12)
Γιάννης Τσαφαράς (10/12)
Πηνελόπη Κολόσασκα (14/12)
Θανάσης Γόντικας (28/12)

Εσθθσαν το 1995

Θανάσης Ζούβελος (25/2)
Ελένη Μπουρνά (7/7)
Αιμίλιος Αλεξόπουλος (23/7)
Δημήτρης Τράπαλης (19/8)
Γιώργος Κουμπούρης (15/9)
Γιάννης Δουλουγέρης (. . .)

Στους συμπατριώτες μας που πενθούν το περιοδικό μας εκφράζει συλλυπητήρια. Να ζήστε, να τους θυμάστε και να ξέρετε ότι η λύπη σας είναι και δική μας.

Αντάμωση

Περίπου 300 Μαγουλιανίτες ανταποκρίθηκαν στη πρόσκληση του Συλλόγου Μαγουλιανιτών για ένα ποτήρι κρασί και φαγητό -στις 24 Νοεμβρίου 1996- σε μια ταβέρνα στη Χασιά Αττικής. Πολύς και ζεστός κόσμος αντάμωσε στο όνομα εκείνων των -άλλων- χρόνων, τότε που όλους μας ένωναν πολύ περισσότερες δυσκολίες και ανθρωπιά από ελπίδες και οράματα.

Το δρόμο της καρδιάς ακολούθησε και η νεολαία του χωριού. Νέοι που δραστηριοποιημένοι προσφέρουν ό,τι αγνότερο και ωραιότερο μπορούν: Αισιοδοξία και χάρη. Κάθισαν αντίκρου ο ένας στον άλλον αποδεικνύοντας ότι οι ρίζες τους κρατάνε γερά ακόμα. Κι ας είναι οι χρόνοι δύσκολοι και χαλεποί.

Ήταν μεγάλη ικανοποίηση να βλέπεις μια αγαπησιάρικη κοινότητα να «διασταυρώνει» όλες τις . . . οικογενειακές ειδήσεις: Ποιός είναι καλά, ποιος άρρωστος, ποιος απουσιάζει, ποιος υπηρετεί την πατρίδα, πόσα μαθήματα «χρωστάει» ακόμα στο Πανεπιστήμιο ο τάδε, πώς θα ονομάσει το παιδί της. . .

* Τα γλυκά της συνάντησης πρόσφερε ο Γιώργος Ζούβελος, του Ζαχαροπλαστέιου «Αριστον».

Μας έκανε υπερήφανους

Συγχαρητήρια αξίζουν στο συγχωριανό μας Βασίλη Δ. Κουμπούρη, ετών 25. Κατάφερε να διακριθεί με τις επιδόσεις του, ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στο MBA στα χρηματοοικονομικά, στις 11 Δεκεμβρίου, στο Πανεπιστήμιο New castle upon Tyne. Μας έκανε περήφανους.

Τα Μαγούλιανα έχουν ιστορία

ΣΤΟ «ΜΙΚΡΟ ΧΡΟΝΙΚΟ», που κυκλοφόρησε το 1971, καταγράφονται και αναλύονται γεγονότα τα οποία φωτίζουν ακόμη περισσότερο την ιστορία της κοινότητάς μας. Το «Μικρό Χρονικό» είναι τμήμα του βιβλίου «Τα Μαγούλιανα και οι Μαριολόπουλοι» του Ηλία Μαριολόπουλου.

Ο καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών Η. Μαριολόπουλος κατάγονταν από τα Μαγούλιανα και είχε αδυναμία στο χωριό. Δεν αποκλείεται και ο Θ. Βαγενάς, ο οποίος επιμελήθηκε το βιβλίο του, να είχε κάποια ιδιαίτερη σχέση με τα Μαγούλιανα.

Στο βιβλίο του Μαριολόπουλου δίνετε ιδιαίτερη έμφαση στο πέρασμα απ' την Τουρκοκρατία στο ελεύθερο ελληνικό κράτος και θίγονται τα σημαντικά θέματα δίχως υπερβολές, γίνονται αναφορές για τα Μαγούλιανα στα χρόνια της Ενετοκρατίας με πηγές και βιβλιογραφία εξαιρετικά σπάνια.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ Τα Μαγούλιανα έχουν κτιστεί κοντά στη θέση ενός παλιότερου οχυρού, που ήταν γνωστό με την ονομασία «**Αργυρόκαστρο**». Το φρούριο λεγόταν και **Ανδρόκαστρο**. «Argirocastro vel Androcastro» αναφέρεται σε βενετσιάνικο χρονικό, που αναγράφει τους τόπους που κατέλαβαν οι Ενετοί ύστερα από το 1463. Και το όνομά του διατηρήθηκε μόνο στον τίτλο της παλιάς «Επισκοπής Δημητσάνης και Αργυροκάστρου».

Το φρούριο Αργυρόκαστρο τοποθετείται βόρεια ανατολικά του σημερινού χωριού, όπου παρατηρούνται υπολείμματα παλιών οικημάτων και στο κάτω μέρος του ίχνη της αρκαδικής πόλης, που λεγόταν Αργυρόκαστρο. Η πόλη αυτή εξαφανίστηκε πριν από εκατοντάδες χρόνια. Όμως, το όνομα αυτό δόθηκε στα νεότερα χρόνια στο χωριό Μαγούλιανα.

Η μετονομασία έγινε με το Διάταγμα της 20 Αυγούστου 1927, αλλά η ονομασία εξέπεσε. Οι Μαγουλιανίτες δεν ηθέλησαν να την παραδεχτούν, όπως συνέβη με τις ονομασίες της Στεμνίτσας, του Κραμποβού, της Αράχωβας κλπ. Το τοπωνύμιο «Μαγούλιανα» δεν φαίνεται να

Το «Μικρό Χρονικό των Μαγουλιάνων» επιμελήθηκε ο αιμνηστος ιστοριοδίφης **Θάνος Βαγενάς**. Οι σημειώσεις του **Αιμιλιανού Αλεξόπουλου** θα δημοσιευτούν στο δεύτερο τεύχος.

βρίσκεται σε άλλο μέρος της Ελλάδας. Από ανέκδοτα, όμως, έγγραφα σημειώσαμε και την παλαιότερη αρκαδική τοπωνυμία «Μαγουλιάνη», που πιθανότατα βρισκόταν στον κάμπο της Τεγέας, κοντά στο χωριό Βουνό, όπου κοντά ακούγεται και άλλο τεγεατικό χωριό με το όνομα «**Μαγούλα**».

Η λέξη «Μαγούλιανα», παρ' ότι προσπάθησαν οι λόγιοι της επαρχίας να την συνδυάσουν με την ανδρωνυμική τοποθεσία της «**Μαγούλιανας**», που είναι γνωστή από τον 13ο αιώνα, δεν φαίνεται να συνδυάζεται με το νεοελληνικό επίωνυμο και περισσότερο τώρα, μετά την αποκάλυψη και της τοπωνυμίας «**Μαγουλιάνη**».

Οι ειδικοί γλωσσολόγοι μελετητές θα πρέπει να τραπούν προς την ετυμολογία της λέξεως και τον συνδυασμό της με τα τοπωνύμια «**Μαγούλα**», «**Μαγουλάς**». . . , που προέρχονται ίσως από την σλαβική λέξη «**magila**», ή οποία σημαίνει «λόφος», «ύψωμα», δοθέντος ότι και η τοποθεσία των Μαγουλιάνων της Αρκαδίας βρίσκεται σε ψηλό σημείο.

Κτίση-παραδόσεις

Είναι άγνωστη ιστορικά η αρχή και η κτίση των σημερινών Μαγουλιάνων. Πιθανώτερο φαίνεται πως ο **συνοικισμός μας έγινε μέσα στα χρόνια της Τουρκοκρατίας κι' ύστερα από την καταστροφή της πόλεως του Αργυροκάστρου**. Αλλά ιστορική επιβεβαίωση δεν υπάρχει.

«Εις τούς ζοφερούς τούτους χρόνους -γράφει ο ιστορικός της Γορτυνίας **Τάκης Κανδηλώρος**- ανάγεται και η κτίσις των Μαγουλιάνων και πολλών άλλων χωριών της Γορτυνίας. Ενεκα των επιδρομών των Λαλαίων ιδία Τούρκων πέντε χωριά συνώκισαν τα Μαγούλιανα εις την σημερινή υψηλοτάτην αυτών θέσιν, ένθα τότε κατώκει μόνος ο ποιήν Ανδρώνης. Των πέντε τούτων χωριών, ήτοι **Αγίου Αθανασίου, Αγίου Κωνσταντίνου (Λειβάδι)**, **Αγίου Ιωάννου (Καμπέα)**, **Πετροβουνίου** και του μεγίστου **Κατσιπόδας** σώζονται μόλις σήμερα άμορφα ερείπια». «Βλ. Ιστορία της Γορτυνίας, Εν Πάτραις, 1898, σελ. 109-110».

Οι πληροφορίες, βέβαια, αυτές του Τ. Κανδηλώρου προέρχονται από **τοπικές παραδόσεις**, που έχουν σπουδαία σημασία, αφού είναι γνωστό πως, πραγματικά, πλήθος αρκαδικών χωριών έχουν καταστραφεί ή διαλυθεί μέσα στους περασμένους αιώνες, ιδίως της σκλαβιάς.

Η πρώτη οικογένεια

Η τοπική παράδοση αναφέρει ακόμα, ότι: «Τότε η πρώτη οικογένεια των πολυανθρώπων Μαγουλιάνων ήτο η του **Ντάνισκα**, διηγούνται δ' ότι μία νεάνις εκ των ευπορωτέρων, αφηφούσα τον κίνδυνον των επιδρομών, μετέβη εις την κρήνην της Αγ. Λεούσας, αλλά εκεί ήρπασαν αυτήν οι Αλβανοί και την έθεσαν επί του

ίππου. Η Σκάβα, όμως, εκέντησε το Ατι και εξαφανίσθη, δεικνύεται δ' έτι και το «αχνάρ» αυτής αποτυπωθέν καθ' όν χρόνον ήππευσε, ως και το σήμα του πετάλου του ίππου της. (Βλ. Απομνημονεύματα, τόμος Γ', σελ. 53 του Κανέλλου Δεληγιάννη). Το μέρος το λένε «**Αλογοπάπιμα**».

Απογραφές

Από βενετσιάνικη απογραφή της περιόδου 1690-1700 μ. χ. πληροφορούμαστε ότι μια από τις 4 Επαρχίες του «Βασιλείου του Μορέως», την «Επαρχία της Μεσσήνης», υπαγόταν και η «Περιοχή της Καρύταινας» με 124 χωριά και 2 μοναστήρια. Και κοντά στα γνωστά γορτυνιακά χωριά απαντιέται και το χωριό «**Margularia**», «**Corfaxilia**», «**Valdegnino**», «**Lasta**», «**Agridi**», «**Alogoua**», «**Chierpini**». . .

Στα ονόματα αυτά πρέπει να βρούμε ή ν' ανακαλύψουμε και τα σημερινά χωριά και πρώτα τα πανομοιότυπα **Lasta** - Λάστα, **Agridi** - Αγρίδι, **Chierpini** - Κερπινή, κι ύστερα τ' άλλα, **Valdegnino** - Βαλτεσινίκο, **Alogoua** - Γλόγοβα και **Margularia** - **Μαγούλιανα** και ακόμα **Corfaxilia** - **Κορφορφυξιλιά**, παλιό χωριό -όπως φαίνεται- με το όνομα του οποίου είναι γνωστή ολόκληρη δασική περιοχή κοντά στα Μαγούλιανα.

Τα Μαγούλιανα της Ενετοκρατίας -με το παραποιημένο από τους Ενετούς απογραφείς και αντιγραφείς όνομα **Margularia** έχουν την πρώτη ιστορική μνεία τους -από τις υπάρχουσες ήδη πηγές- κατά τα τελευταία χρόνια του 17ου αιώνα.

Παραδόξως, όμως, σε σιγίλιο του 1718, που αναφέρονται τα 27 χωριά της «Αρχιεπισκοπής Δημητσάνης» δεν σημειώνονται τα Μαγούλιανα, ενώ περιλαμβάνονται τα επόμενα 19 γορτυνιακά χωριά: Δημητσάνα, Στεμνίτσα, Ζάτουνα, Βαλτεσινίκο, Καρνέσι, Ράδου, Κερπινή, Γλόγοβα, Τοπόρπσα, Καμενίτσα, Λάστα, Γλανιτζιά, Βυτίνα, Πύργος και Λυκούρεσι και τα διαλυμένα σήμερα Αρτοζίνος, Δραίνα, Αρβιτζα και Κερνίτσα και 8 μαντινειακά χωριά: Ξοβίτσι, Πιάνα, Αλωνίσταινα, Ροινό, Ταβιά και Συλήμνα καθώς και τα διαλυμένα σήμερα Αρκουδόρεμα και Εφτά Ψωμιά.

«Εξαιρετικό το τέμπλο της Παναγίας»

Δεν διαθέτουμε αρκετά στοιχεία για την ξυλογλυπτική στη Γορτυνία και δη για τα ξυλόγλυπτα τέμπλα

ΤΟ ΤΕΜΠΛΟ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στα Μαγούλιανα είναι μεγάλης θρησκευτικής και καλλιτεχνικής αξίας, αποτελεί ένα εξαιρετικό δείγμα της εκκλησιαστικής ξυλογλυπτικής τέχνης και είναι μνημείο ιστορικό, διατηρητέο.

Κατασκευάστηκε από ξύλο καρυδιάς και φιλοτεχνήθηκε με την τεχνική του λεγόμενου «τρυπητού»: Διαμπερή κενά ανάμεσα στα ξυλόγλυπτα θέματα και έχει διαστάσεις 10 X 4.70 μ.

Οι παραστάσεις των θωρακίων, προέρχονται κύρια από την Παλαιά Διαθήκη και διαμορφώνονται ανάγλυφες, ενώ δεν απουσιάζουν από τις συνθέσεις αξιόλογες μορφές κατ' επίδραση της όψιμης ενετικής τέχνης (baroco) του 19ου αιώνα.

Ο ναός διακρίνεται για το αξιόλογο ξυλόγλυπτο τέμπλο του, που θα πρέπει να εκτελέστηκε την ίδια εποχή με το ναό, δηλαδή προς τα μέσα του 19ου αιώνα.

«Λόγω της μεγάλης ομοιότητας», εξηγεί υπάλληλος της 5ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Σπάρτης, «που παρουσιάζει το τέμπλο της Κοιμήσεως της Θεοτόκου με το περίφημο τέμπλο του ναού του Αγίου Νικολάου στο Γαλαξίδι ως προς το θεματολόγιο των σκηνών, την τεχνική επεξεργασία και την καλλιτεχνική αρπότητα, δεν θα πρέπει να αποκλείσουμε το ενδεχόμενο της εκτέλεσης των δύο έργων από τον

ίδιο τεχνίτη», (βλ. Ν. Μουτσόπουλου «Η αρχιτεκτονική των εκκλησιών και των μοναστηριών της Γορτυνίας», Αθήνα 1956, Σελ. 92-95).

«Το τέμπλο του ναού της Κοίμησης της Θεοτόκου» αναφέρει ο υπάλληλος-«συντηρήθηκε τα τελευταία χρόνια από ειδικευμένους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Συντήρησης του υπουργείου Πολιτισμού με τη μέριμνα της αρμόδιας 5ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Σπάρτης».

Οι ξυλογλύπτες

Η ξυλογλυπτική «σημειώνει, ιδίως με τα τέμπλα και τα εκκλησιαστικά έπιπλα, σταθμό στην ιστορία της νεοελληνικής λαϊκής τέχνης», αναφέρει η Αγγελική Χατζημιχάλη. «Οι κατασκευαστές τους -προσθέτει- οι ταγιαδόροι - ξυλογλύπτες αποδείχνουν όλη την καλλιτεχνική τους ικανότητα και την πρωτοτυπία στον πλούτο της σύνθεσης, στην πλαστικότητα και λεπτότητα της επεξεργασίας».

Γνωστοί ταγιαδόροι, καθ'αυτό σκαλιστάδες - παρατηρεί- ήταν οι καταγόμενοι από τα μαστοροχώρια της Ηπείρου, οι Μετσοβίτες, οι Σαμαρινιώτες, οι Καπεσοβίτες, Κρουσοβίτες. «Το Τούρνοβο ης Κονίτης είχε τους πιο περίφημους ταλιαδόρους που εγύριζαν όλη την Βαλκανική και την Μικράν Ασία, σκαλίζοντας τέμπλα εκκλησιών. Περίφημοι όμως ήταν και οι ταλιαδόροι του Μετσόβου», έγραφε το 1928 ο Κ. Φαλαίης.

Φημισμένους ταλιαδόρους ή ταγιαδόρους από το Τούρνοβο έβγαλαν οι οικογένειες των Ταλιαδωρών και των Σκαλιστάδων. «Από το μεράκι της τέχνης, τα πραγματικά τους επώνυμα απολοισμονήθηκαν κι έμεινε εκείνο που χαρακτήριζε την ίδια τη ζωή τους, η λαχτάρα της ομορφιάς μέσα από το σκάλισμα του ξύλου», υπογραμμίζει ο Δημ. Σταμέλος.

Αναστάσιος Μόσχος

Σπουδαίοι ξυλογλύπτες κατάγονται από την περιοχή των Τζουμέρκων, τα Γρεβενά, τη Σαμάρια και τα χωριά της Καλαμάκας. Ξεχωριστή θέση μεταξύ των ξυλογλυπτών κατέχει ο Μετσοβίτης Αναστάσιος Μόσχος, που δημιούργησε τέμπλα κυρίως στην Ηπειρο, τη Ρούμελη, και τη Θεσσαλία.

Έργο του Μόσχου, εκτός του τέμπλου του Αγίου Νικολάου στο Γαλαξίδι, θεωρείται και το

τέμπλο που υπάρχει στην εκκλησία του μοναστηριού του Προφήτη Ηλία, κοντά στην Αμφισσα. Ο Μόσχος και η συντροφιά του φιλοτέχνησαν τέμπλα στη Φωκίδα και τη Βοιωτία, το τέμπλο στην εκκλησία της Αγίας Παρασκευής ή του παλιού Αι-Νικολάου στη Χάρμαινα Αμφισσας, που έχει ομοιότητες με το τέμπλο στο Γαλαξίδι. Σκάλισε επίσης τα τέμπλα στην Αγία Παρασκευή του Γαλαξιδιού, στον Άγιο Γεώργιο της Λιβαδιάς και σ' εκκλησία του Αιτωλικού.

Κοίμηση της Θεοτόκου

Οι πολλές ομοιότητες του τέμπλου του Αγίου Νικολάου με το τέμπλο της εκκλησίας της Κοιμήσεως Μαγουλιάνων Γορτυνίας οδηγούν τον μελετητή στο συμπέρασμα ότι «κατά πάσαν πιθανότητα έχει κατασκευασθεί υπό του αυτού τεχνίτη, του κατά παράδοσιν μπαρμπαδικά του Ηπειρώτου, περί του οποίου φημιλογείται ότι απεβίωσεν εις Γαλαξείδιον, καταπεσώς εκ της στέγης του τέμπλου το οποίον ως εκ τούτου έμεινε ημιτελές». (βλ. Ν. Μουτσόπουλος).

Παράδοση και ιστορία

«Υπάρχει πραγματικά γύρω από την κατασκευή του τέμπλου στο Γαλαξίδι μια παλιά παράδοση», σημειώνει ο κ. Σταμέλος: (βλ. «Νεοελληνική Λαϊκή Τέχνη» Εκδόσεις Gutenberg). Η παράδοση λέει πως ο τεχνίτης του γλίστρησε από τη σκαλωσιά και πέφτοντας στο δάπεδο σκοτώθηκε, ενώ η ιστορία πως ο Τάσης ή Αναστάσιος Μόσχος πέθανε σε μεγάλη ηλικία στο Μέτσοβο. Εμείς να συμφωνήσουμε μαζί με τον Δημ. Σταμέλο: «Είτε στη γοητεία της παράδοσης βυθιστούμε, είτε την ιστορία πιστέψουμε, εκείνο που μένει είναι το έργο».

5η Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Σπάρτης

«Ο ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στα Μαγούλιανα της Γορτυνίας κτισμένος στον «κάτω μαχαλά» του ορεινότερου οικισμού της Πελοποννήσου αποτελεί σημαντικό εκκλησιαστικό κτίριο του 19ου αιώνα, το οποίο έχει κηρυχθεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο (ΦΕΚ 854/Β/ 6.12.84) και προστατεύεται από τις διατάξεις των σχετικών άρθρων «περί αρχαιοτήτων».

Ως προς την αρχιτεκτονική του μορφή ανήκει στον σταυροειδή εγγεγραμμένο τετράστη-

λο τύπο με τρεις κγγες ιερού που διαμορφώνονται με διακοσμητικά αψιδώματα στην ανώτερη ζώνη, σύμφωνα με τα πρότυπα της εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής της ορεινής Γορτυνίας.

Στα βορειοδυτικά του ναού υψώνεται πολυώροφο κωδωνοστάσιο με τοξωτά ανοίγματα στις ανώτερες στάθμες και τρουλίσκο, χαρακτηριστικής αρχιτεκτονικής μορφής για τις εκκλησίες του 19ου αιώνα στην Πελοπόννησο. Πάνω από τη θύρα εισόδου στη βόρεια πλευρά του ναού, σε εντοιχισμένη κτητορική επιγραφή αναγράφεται η χρονολογία ανέγερσης του μνημείου: 1840.

Ο ναός της Κοιμήσεως, ωστόσο, διακρίνεται για το αξιόλογο ξυλόγλυπτο τέμπλο του, που θα πρέπει να εκτελέστηκε την ίδια εποχή, δηλαδή προς τα μέσα του 19ου αιώνα».

Αποτελεί ανεκτίμητο θησαυρό της ελληνορθόδοξης πολιτιστικής μας κληρονομιάς

MAMOUNIA
COOPER Club
Α. ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ 22, Ν. ΚΟΣΜΟΣ, ΤΗΛ.: 9246688-9

Οτι έσπειραν, έσπειραν. Τώρα ήρθε η ώρα του αλωνισμού στον κατάλληλο τόπο, το πέτρινο αλώνι. Ο θερισμός έγινε κι απέμεινε ο αλωνισμός με τον τρόπο που απαιτεί η δεκαετία του '30.

Πάνω στις γλειμμένες πέτρες του αλωνιού απλώθηκαν τα θερισμένα σιτηρά και ακούγεται ο ήχος από τις οπλές των ζώων, στις πλάκες... Στο βάθος οι πλαγιές μνημονεύουν και σαρκάζουν τις αξίνες και τα άροτρα που τις σκάβουν. Οι άνθρωποι της φωτογραφίας δεν πρόκαναν να σαηνευτούν από τις σειρήνες των πόλεων και να ρίξουν μαύρη πέτρα πίσω τους. «Υπνέπσαν» όλη μέρα το αλώνι για το στρώσιμο, το γύρισμα, το τρίψιμο, το αλώνισμα, το σώρισμα, το λήγισμα, το δερμόνισμα, το σάκισμα, ώπου το σιτάρι, ο ευλογημένος καρπός, μεταφερθεί στο κατώι. Οι έμπειροι αλωνιστές, πρωταγωνιστές στα δρώμενα επί σκηνής, άφησαν για λίγο από τα χέρια τους τα δικράνια, τα φτυάρια και τα κόσκινα που έθρεψαν τους δικούς μας ανθρώπους για όσο κρατάει

ένα «κλικ». Σε εμάς έμεινε το στιγμιότυπο για να μας «ταξιδεύει» και να μας θυμίζει πώς κάποτε έβγαινε το ψωμάκι. Κόπος και ιδρώτας παντρεμένα με τη φύση, με την ίδια τη ζωή.

Η αξία αυτών των φωτογραφιών -αυτό που λέμε «άρωμα Ελλάδας»- δεν αποτιμώνται στο Χρημασπτήριο Αξιών. Ψάχνοντας στο μπουσούλο μην περιμένεις να ανακαλύψεις ακριβές αντίκες και να φτιάξεις μια συλλογή μοναδική. Όμως, μην πεις ότι χάνεις το χρόνο σου. Στην ζωή ο χρόνος δεν είναι πάνταχρήματα. Στην αρχή χρειάζεται μόνο ο ενθουσιασμός. Και, που ξέρεις. Στο τέλος, μπορεί να σου γίνει πάθος.

Στον πλάτανο, που απλώνει τις ρίζες του στα σημεία όπου δακρύζουν οι υπόγειες φλέβες των νερών, αραιές μα στέρεες μνήμες. Σημείο αντάμωσης. Από τον πλάτανο έπαιρναν κουράγιο οι ξενητεμένοι και όταν έφτανε η ώρα του χωρισμού έδιναν στον ίσκιο του μια ευχή και μια υπόσχεση: Να είμαστε καλά και να ξανασυναντηθούμε σύντομα.

Στις ρίζες του δροσιζονται γενιές ανθρώπων. Στις πέτρινες γούρνες του, τόπο συνάντησης, γίνονταν οι μπουγάδες. Και ήθελαν τρεις σκάφες για αποτελεσματικό πλύσιμο.

Μια για το πρώτο χέρι, μια για το δεύτερο πέρασμα, με τη συνδρομή μάλιστα του λουλακιού για ν' ασπρί-

σουν σωστά τα ασπρόρουχα και μια τρίτη για το τελικό ξέβγαλμα.

Κι όταν έφτανε το Δεκαπενταύγουστο εκεί συγκεντρώνονταν πάλι οι πανηγυριώτες στην εφέστια, τη μεγάλη του τόπου γιορτή. Με τα κλαρίνα και τα βιολιά μαζί, για ν' ακολουθήσει ο χορός.

Οι άνδρες της φωτογραφίας, του μόχθου και της γης, είναι οι γονείς και οι παππούδες μας. Στα πρόσωπα τους αναγνωρίζεις την ιστορία του τόπου μας. Ο άντρας με τις καλαθούνες τους, οι υπόλοιποι. Δύο τα αυτοκίνητα κάτω από το πλούσιο φύλλωμά του. Οι κολλημένες στον πλάτανο της κεντρικής πλατείας ανακοινώσεις...

1000 ΛΕΞΕΙΣ

ΜΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Η

κλασική φωτογραφία στο σχολείο αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι μιας παράδοσης που μπαίνει σε κορνίζα και καταλαμβάνει περίοπτη θέση στο οικογενειακό άλμπουμ. Δεν αποκλείεται, πάντως, να γίνει η αφορμή για να ξεκαρδιστεί ύστερα από χρόνια η παρέα στα γέλια! Αυτό, όμως, δεν μειώνει καθόλου τη σημασία της.

Η εικόνα μιλάει από μόνη της και ακονίζει επιμελώς την ευαισθησία μας. Κομμάτι ισχυρό της επικοινωνίας η φωτογραφία απαθανατίζει για αναμνηστικούς λόγους, με το αζημίωτο φυσικά. Η φωτογραφία κόστισε σε κάθε μαθητή και μαθήτριά ένα ολόκληρο πεννταράκι.

Τραβήχτηκε στις 4 Ιουνίου 1952, ημέρα Τετάρτη και αποτελεί αδιάσειστο ντοκουμέντο της ιστορίας του διθέσιου Δημοτικού σχολείου Μαγουλιάνων.

Δεν είναι ούτε εντυπωσιακή, ούτε καλλιτεχνική, η αποκάλυψη: Οι 68 μαθητές και οι μαθήτριες ποζάρουν με το δάσκαλο και τη δασκάλα τους, τον Σωτήρη Κόλλια - Σωτήριο και τη γυναίκα του Θεοδώρα - την κυρία Δώρα, από τη Λάσα. Σήμερα, ύστερα από 45 χρόνια, τους βλέπουμε εξαιτίας του πλανόδιου -με τα σημερινά δεδομένα- επαγγελματία φωτογράφου που απαθανατίζει το προσκλήτήριο, χωρίς να μάχεται για τη φήμη του.